دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین
دانشکده پرستاری مامایی

نام درس: نظریه ها، الگوها و کاربرد آنها در پرستاری از سالمندان	**تعداد واحد:** ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری، ۰/۵ واحد کاراموزی)
مقطع : کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی	**مدت زمان ارائه درس:** ۲۶ ساعت نظری، ۲۶ ساعت کاراموزی
پیش نیاز: ندارد	
مسئول درس: دکتر سیده آمنه مطلبی ammotalebi@yahoo.com, a.motalebi@qums.ac.ir	

شرح درس:

رشد و ارتقاء حرفه پرستاري در نتيجه رويكرد علمی و تئوريهاي مناسب صورت خواهد گرفت. تئوريها و مدلهاي پرستاري با ارائه راهبردها و روشهاي مناسب به پرستاران، در افزايش كيفيت خدمات پرستاري در تمامی سطوح، موثر ميباشند. در اين درس ضمن تعريف نظريه، مدل و انواع آنها، فلسفه های غالب تاثيرگذار بر نظريه ها و ارتباط ميان فلسفه و علم و نظريه، مفاهيم اصلی در پرستاری سالمندان را معرفی نموده و به اهميت و كاربرد نظری های اجتماعی پرستاری سالمندی جامعه محور و بالين محور اشاره نمايد.

هدف كلي

آشنایی دانشجویان با انواع نظریه ها و الگوهاي مهم در پرستاري، شناخت ضرورت، اهمیت و نحوه اجرای آنها برای گروه سالمندان

- **اهداف اختصاصي**

انتظار می رود دانشجویان در پایان دوره بتوانند:

- مفاهیم متاپارادایم، فلسفه، پدیده، نظریه، مدل را شرح داده و از یکدیگر افتراق دهند.
- سیر تاریخی نظریه پردازي را در پرستاري شرح دهند.
- مشخصات اصلی یک نظریه و ارتباط مدل و نظریه را بشناسند.
- اهمیت کاربرد نظریه در خدمات پرستاری را بیان نمایند.
- پیش فرضها و مفاهیم نظریه های فلورانس نایتینگل، روی، اورم، جانسون، اورلاندو، پتی نیومن، کینگ و پیلاو را تشریح نموده، اصول، شرایط و نحوه استفاده از آنها در مراقبت از مددجویان سالمند بیان نماید.
- نظریه های زیستی سالمندی مانند اتصال متقاطع عوامل مختلف و تجمع آنها، رادیکالهای آزاد، واکنشهای اتوایمون، فرسودگی در اثر مصرف را تشریح نماید و کاربرد آنها را در پرستاری سالمندی، بیان نماید.
- نظریه های اجتماعی سالمندی مانند رهایی از قیود، نظریه فعالیت، تداوم، تعویض اجتماعی را تشریح نماید و کاربرد آنها را در پرستاری سالمندی، بیان نماید.
- نظریه های روانی سالمندی مانند فردگرایی جانگ، تکاملی اریکسون را تشریح نماید و کاربرد آنها را در پرستاری سالمندی، بیان نماید.
- مدلهای تناسب شخص با محیط از نظر توانایی پیش بینی سلامتی و رفاه در سالمندان، نیازهای مرتفع نشده آنها و سازگاری با محیط بویژه در مراکز مراقبتی و نگهداری مانند نظریه های گذار ملیس بویژه با رویکرد گذار به

محیط جدید، نظریه انسان شدن پارسه در سالمندان مبتلا به آلزایمر و نظریه روپر-لوگان-تیرنی در ارزیابی فعالیتهای زندگی روزانه را تشریح نماید و کاربرد آنها را در پرستاری سالمندی، بیان نماید.

روش آموزش

سخنرانی تعاملی، بحث در گروه کوچک، پرسش و پاسخ، کنفرانس گروهی و یادگیری مبتني بر سناریو

امکانات آموزشی

وایت برد، رایانه متصل به اینترنت، اسلاید پروژکتور

❖ **آموزش دهندگان**

سیده آمنه مطلبی (دکترای بهداشت سالمندی با گرایش پرستاری)، مریم کرامتکار (دکترای پرستاری سالمندی)

تکالیف درس

❖ تهیه خلاصه کارت BIB CARD

- آماده نمودن خلاصه کارت در رابطه با مفاهیم و نظریه هاي تعیین شده و ارائه آن در کلاس درس

❖ نقد و بررسي یکي از نظریات سالمندی :

- دانشجو یکي از نظریه ها و الگوهاي معرفي شده در طرح درس را در قالب سمینار مورد نقد و بررسي قرار خواهد داد.

واحد کاراموزی

طراحی و اجرای برنامه مراقبتی برای سالمند بر اساس مدلهای تدریس شده

❖ **شیوه ارزشیابی (واحد نظری)**

❖ حضور فعال در کلاس درس	%۵
❖ خلاصه کارت	%۱۵
❖ نقد و بررسي یکي از نظریات پرستاري	%۲۰
❖ آزمون پایان دوره	%۶۰

منابع اصلي درسي

منابع فارسی

- شوکتي م، خاچیان آ و محمدي ع. پرستاري نظري ، توسعه و پیشرفت. تهران سالمي، آخرین انتشار.
- صابریان م. تاریخ پرستاري از دیروز تا امروز. تهران بشیري، آخرین انتشار.
- کوشیار ه، حیدري ع. تئوري و تئوریسین هاي پرستاري. تهران، اندیشه رفیع، آخرین انتشار.
- نوغاني ف، خوشنویس م ع. تاریخ تحولات و اخلاق پرستاري. تهران، انجمن قلم، آخرین انتشار.

منابع انگلیسی

- Fawcett, Jac queline. Analysis and evaluation of conceptual models of nursing. Philadelphia: F.A Davis Co.

- Meleis A. E. Theoretical Nursing, Development& progress Pennsylvania , Lippincott, Last edition.
- Johnson, B.M. and Webber, P.B. An Introudation to theory and Reasoning in Nursing, Lippincot Willias &Wilkins, Last edition.
- Tomey A. M and Alligood M R. Nursing Theorists and Their Work Philadelphia, Mosby , Last edition.

جدول زمان بندي

نيمسال دوم ۴۰۴- ۴۰۳

جلسه	سرفصل مطالب	ساعت ارائه	نحوه ارائه	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابي
۱*	مروری بر تاریخچه نظریه ها و مدلهای پرستاری ومشخصات ان	۲	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	وایت بورد، رایانه، اسلاید پروژکتور	حضور منظم و شرکت فعال در مباحث درسی انجام تکالیف و تمرینات هفتگی
۲*	مدل فلورانس نایتینگل، مدل روابط بین فردی هیلدگارد پپلا	//	//	//	//
۳*	مدل خودمراقبتی اورم مدل سیستم رفتاری جانسون مدل سازگاری روی	//	//	//	//
۴*	مدل "دستیابی به هدف" کینگ مدل اروالندو و نیومن	//	//	//	//
۵	نظریه های زیستی سالمندی	//	//	//	//
۶	نظریه های اجتماعی سالمندی	//	//	//	//
۷	نظریه های روانی سالمندی	//	//	//	//
۸	مدل های تناسب شخص با محیط	//	//	//	//
۹	تئوری گذار ملیس	//	//	//	//
۱۰	کاربرد تئوری انسان شدن پارسه در سالمندان مبتلا به آلزایمر	//	//	//	//
۱۱	کاربرد تئوری روپر-لوگان- تیرنی در ارزیابی فعالیت های روزانه زندگی.....	//	//	//	//
۱۲	ارائه سمینار در ارتباط با نقد و بررسی یکی از نظریات سالمندی				
	کارآموزی (۴ روز)	طراحی و اجرای برنامه مراقبتی برای سالمند بر اساس مدلهای تدریس شده.			

** جلسات ستاره دار مربوط به مباحث خانم دکتر کرامتکار می باشد.